

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ

ਐਸ.ਐਸ.ਦੁਲਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਮ ਚੰਦ ਪੰਡਿਤ ਜੇ.ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਵੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ,

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 42-ਡੀ ਆਫ 1959।

ਯੂ.ਪੀ. ਟਾਊਨ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਐਕਟ (1919 ਦਾ VIII) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿੱਲੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ-- ਧਾਰਾ 64-ਏ- ਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਤਿ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 64-ਬੀ- ਬਿਹਤਰੀ ਫੀਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ- ਕੀ ਛੱਡਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 64-ਏ ਅਧੀਨ ਫੀਸ।

ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ, ਕਿ ਧਾਰਾ 64-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਯੂ.ਪੀ. ਟਾਊਨ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਐਕਟ, 1919, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਸਮਾਨ ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਮਾਲਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਟਰੱਸਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਤਿਆਗ ਦੀ ਫੀਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਮਾਲਕ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਟਰੱਸਟ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਵਿਘਨ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਵਿਹਾਰ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਟਰੱਸਟ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਕੋਲ ਕਾਫ਼ੀ ਉਪਾਅ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਖੁਦ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ, ਦੂਜਾ, ਟਰੱਸਟ 7 ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗੀ। ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀ

ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਵੇਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੀਸਰਾ, ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ, ਤਿਆਗ ਫੀਸ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ. ਫੀਸ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਤੱਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 64-ਬੀ ਵਿੱਚ ਬਿਹਤਰੀ ਫੀਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 64-ਏ ਅਧੀਨ ਛੱਡਣ ਦੀ ਫੀਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ:-

- (a) ਬਿਹਤਰੀ ਫੀਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਐਕੁਆਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 64-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।
- (b) ਬਿਹਤਰੀ ਫੀਸ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਸਕੀਮ ਦੁਆਰਾ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 64-ਏ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸਕੀਮ ਦੁਆਰਾ ਵਧੇਰੇ ਫਾਇਦੇ ਮਿਲਣਗੇ।
- (b) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 64-ਬੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਕੀਮ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਟਰੱਸਟ ਕੋਲ ਇੱਕ ਅਖ਼ਤਿਆਰੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਤੇਜ਼ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

1955 ਦੇ ਸਿਵਲ ਹਵਾਲਾ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਬੀ. ਕੈਪੂਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਇਹ ਪ੍ਰਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਕੇ ਜੂ.ਪੀ. ਟਾਊਨ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਐਕਟ 1919 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਚ.ਐਸ. ਤਿਆਗੀ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਐਸ.ਐਨ. ਸੰਕਰ, ਅਤੇ ਐਮ.ਐਲ. ਕਪੂਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਜੱਜਮੈਂਟ

ਪੰਡਿਤ, ਜੇ. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਿਸ਼ਨ ਦੇਵੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਵਾਰਡ ਨੰ: 10, ਕਟੜਾ ਸੁਜਾਨ ਰਾਏ, ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਨੰਬਰ 192 ਦੀ ਮਾਲਕ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਅਜਮੇਰੀ ਗੇਟ ਦਿੱਲੀ ਸਲੱਮ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਲੀ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਨੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਮਕਾਨ ਨੂੰ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਚੀਫ਼ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ ਨੇ ਇਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਫਿਰ ਯੂ.ਪੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 64-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ। ਟਾਊਨ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਐਕਟ, 1919, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿੱਲੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਘਰ ਸੀ। ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਟਰੱਸਟ ਨੇ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਐਕਵਾਇਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਬਸ਼ਰਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 40 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਗਜ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਛੱਡਣ ਦੀ ਫੀਸ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕਰੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਟਰੱਸਟ ਤੋਂ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ 40 ਰੁਪਏ ਦੀ ਇਸ ਦਰ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟਰੱਸਟ ਨੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਤਿਆਗ ਦੀ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ, ਲੋੜੀਂਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਘਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 64-ਏ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। (3) ਉਸ ਨੇ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦੀ ਫੀਸ ਵਜੋਂ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ।

ਟਰੱਸਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕਈ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਲੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਕਈ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਅੰਕ ਨੰਬਰ 1 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

"ਭਾਵੇਂ ਯੂ.ਪੀ. ਟਾਊਨ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਐਕਟ, ਦੀ ਧਾਰਾ 64-ਏ, ਧਾਰਾ 3 ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹਿੱਸਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ"

ਵਿਦਵਾਨ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 64-ਏ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਕਵਾਇਰ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 113 ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੁਕਤੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ:-

"ਕੀ ਧਾਰਾ 64-ਏ ਹੁਣ ਤੱਕ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ?"

ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਕਪੂਰ ਜੇ; ਜਿਸ ਨੇ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 64-ਏ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਐਕਵਾਇਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਪੜਾਅ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲੰਘ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਵਾਲ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਵੀ ਐਕਟ ਦੀ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਵਿਵਸਥਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਤਹਿਤ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇੱਕ ਮੁਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਰਡਰ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ 'ਨਿਰਣਾ' ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਇਸ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 64-ਏ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:--

“ਧਾਰਾ 64-ਏ. (1) ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੀਫ਼ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਸੁਧਾਰ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ, ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਉਸ ਲਈ ਟਰੱਸਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

(2) ਟਰੱਸਟ ਅਜਿਹੀ ਹਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇਗਾ ਜੇਕਰ-

(a) ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟਰੱਸਟ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਤੇ

(b) ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸੱਤ ਸਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਲੀਜ਼ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਇਰਾਦੇ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

(3) ਜੇਕਰ ਟਰੱਸਟ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ; ਅਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਅਗਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਰੁਕੇਗਾ, ਅਤੇ ਟਰੱਸਟ ਉਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

* * * * *

* * * * *

* * * * *

ਇਕਮਾਤਰ ਆਧਾਰ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਕੋਈ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਹੁਦਰੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਰਵਿਘਨ ਵਿਵੇਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰਕਮ ਸਮਾਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਅਨਵਰ ਅਲੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ, ਅਤੇ ਆਰ. ਬਾਲਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਬਨਾਮ ਮਦਰਾਸ ਰਾਜ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤੀ ਐਕਟ (1950 ਦਾ 10) ਦੀ ਧਾਰਾ 5(1) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਸਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠਾਂ ਇਹ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਮਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ 'ਵਿਰੋਧੀ' ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਰਗ। ਮਦਰਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਉੱਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਖਾਸ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਲੂਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇ। ਅਜਿਹਾ ਆਪਹੁਦਰਾ ਅਤੇ ਨਿਰਵਿਘਨ ਵਿਵੇਕ,

ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19(5) ਅਤੇ (6) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 64-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਮਾਲਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਛੱਡੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਟਰੱਸਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤਿਆਗ ਦੀ ਫੀਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਵੱਖਰੀ। ਮਾਲਕਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤ ਹਨ, ਟਰੱਸਟ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖਰਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਵਿਘਨ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ, ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਸਟ ਨੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਿਆਗ ਫੀਸਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਸਮਾਨ ਹਾਲਾਤ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਅਚਨਚੇਤੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਫ਼ੀ ਉਪਾਅ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਵਿਹਾਰ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਮਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਉਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਖੁਦ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ (ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੇਖੋ ਮੈਸ. ਪੰਨਾ ਲਾਲ ਬਿੰਜਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਦੂਸਰਾ, ਟਰੱਸਟ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 7 ਟਰੱਸਟੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜੋ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗੀ। ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਵੇਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੇਖੋ ਮਾਤਜੋਗ ਡੇਬੇਦ ਬਨਾਮ ਐਚ. ਸੀ. ਭਾਰੀ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦਾ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਮਾਲਕਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹੀ ਹਨ, ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੀਸਰਾ, ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ, ਤਿਆਗ ਫੀਸ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਫੀਸ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਤੱਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। .

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦਾ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 64-ਬੀ ਵਿੱਚ ਬਿਹਤਰੀ ਫੀਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਤਿਆਗ ਫੀਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਹਤਰੀ ਫੀਸ ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਐਕਵਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 64-ਏ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਦੂਜਾ, ਬਿਹਤਰੀ ਫੀਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਕੀਮ ਦਾ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 64-ਏ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਲਾਭ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਯੋਜਨਾ ਦੁਆਰਾ ਵਧੇਰੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਗੇ, ਤੀਜਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 64-ਬੀ, ਅਜੇ ਵੀ ਟਰੱਸਟ ਕੋਲ ਇੱਕ ਅਖਤਿਆਰੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਖ਼ਤ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫ਼ਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਐਸ.ਐਸ. ਦੁਲਟ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ : ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕਮਲ ਕੁਮਾਰ, ਟਰਾਂਸਲੇਟਰ।